Sosiaali- ja terveysministeriö

TAE 2027
Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2027 talousarvioksi

Erityisasiantuntija Ville Hänninen
Erityisasiantuntija Severi Saarela
29.9.2026

Yleistä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalasta (pl 33)

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2025—2027

Tilinpäätös 2025:	15 295 048 €
Talousarvio 2026:	14 885 410 €
Talousarvio 2027:	14 931 961 €

- Toimintamenoihin kohdistuvia uusia säästöpäätöksiä ei budjettiriihessä tehty, mutta aiempien päätöksien vaikutuksia kohdistettiin vuodelle 2027
- Hallitusohjelman mukaisia tuottavuusohjelman toimenpiteitä sekä muita toimintamenosäästöjä on kohdistettu hallinnonalalle yhteensä 67,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 varsinaiseen talousarvioon verrattuna toimintamenosäästöt kasvavat 29,6 miljoonaa euroa.
- Yhteensä tehdyt säästöpäätökset ovat täysimääräisesti vuoden 2030 tasossa noin 78,1 milj. euroa, joka on runsas 11 % vuoden 2024 toimintamenoista

Suurimmat muutokset (pl 33)

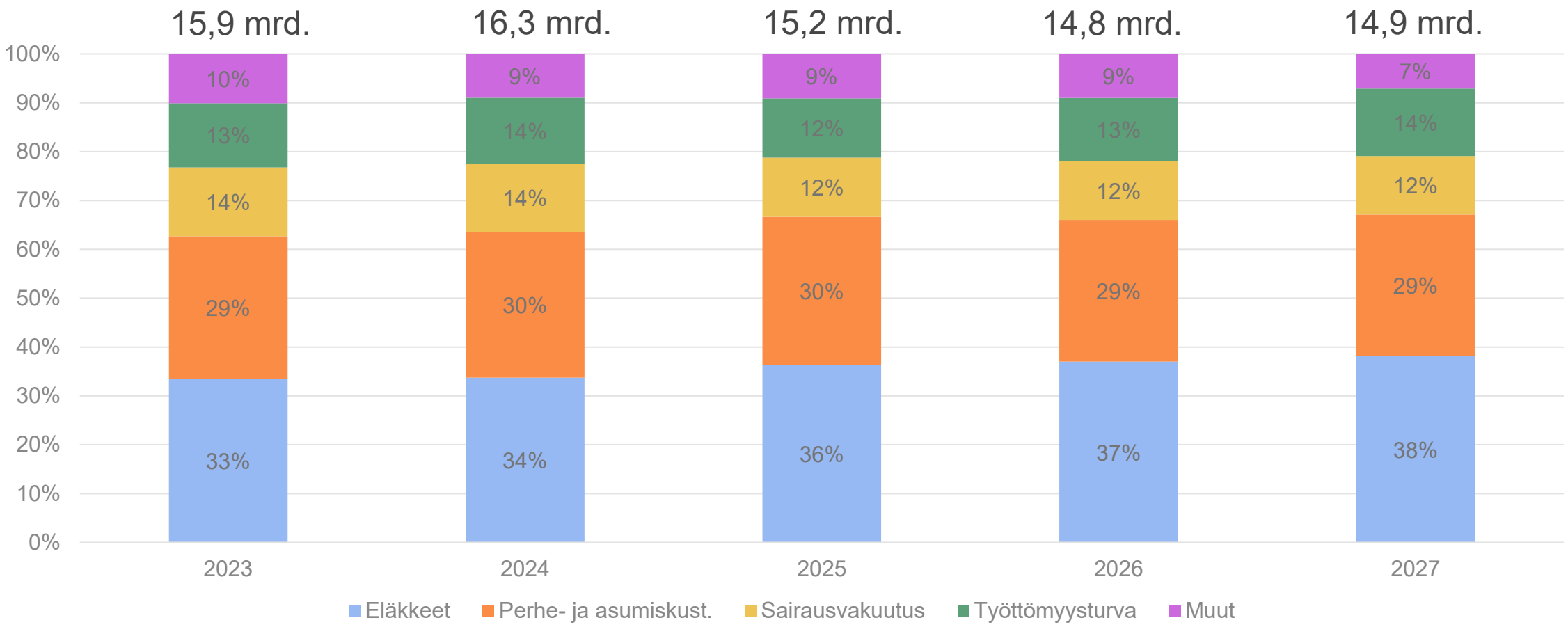
Vähennykset

- Sosiaali- ja terveysjärjestöjen STEA-avustusten alentaminen -50 milj. euroa
- Vuonna 2026 voimaan tullut toimeentulotuen kokonaisuudistus -30 milj. euroa
- Kuntouttavan työtoiminnan lakkauttaminen -24 milj. euroa

Lisäykset

- Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuteen ja varautumiseen +67 milj. euroa, josta hankintoihin +37,9 milj. euroa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen +40 miljoonaa euroa
- Hyvinvointialueiden järjestöavustuksiin +25 milj. euroa
- Valtion rahoitukseen turvakotitoiminnan menoihin +2,68 milj. euroa paikkamäärien kasvattamiseksi, jolla määräraha nousee 33,7 milj. euroon.

Pääluokka 33 vuosina 2023-2027

Vaikutukset viranomaisiin

- Lupa- ja valvontaviraston toimintamenoihin esitetään nettomäärärahaa 29 052 000 euroa
  - Hallituskauden aikana tehtyjen tuottavuussäästöjen vaikutus on yhteensä 1 387 000 euroa
  - Työsuojeluviranomaiselle kuuluvat markkinavalvonnan tehtävät siirretään sosiaali- ja terveysministeriöltä lupa- ja valvontavirastolle määrärahoineen (80 000 euron siirto momentille 33.02.07)

- Työterveyslaitoksen valtionosuudeksi esitetään 25 028 000 euroa
  - EU:n T&K –rahoituksen kansalliseen vastinrahoitukseen osoitettiin 328 000 euroa
  - Hallituskauden aikana tehtyjen tuottavuussäästöjen vaikutus on yhteensä 1 558 000 euroa

Molempien viranomaisten kohdalla palkkojen tarkistukset kompensoivat nimellisesti tehtyjen säästöpäätöksien vaikutuksia

Palkka-avoimuus ja tasa-arvo

- Palkka-avoimuusdirektiivin toimeenpanoa varten siirretään kolmea henkilötyövuotta vastaavat resurssit Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselta tasa-arvovaltuutetulle. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa myös Tilastokeskukselle aiheutuvista kustannuksista, eli 80 000 euron kertaluontoisesta perustamiskustannuksesta vuosina 2026–2027, joka huomioitiin 2026 lisätalousarviossa ja 80 000 euron vuosittaisesta kustannuksesta vuodesta 2027 alkaen.
- Turvakotitoiminnan valtionrahoitukseen ehdotetaan 33,7 milj. euroa, jossa on lisäystä 2026 talousarvioon verrattuna 2 680 000 €. Toiminnan saavutettavuutta vahvistetaan erityisesti lisäämällä turvakotipaikkoja alueille, joilla kapasiteetti ei ole riittävä.
- Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan toimikunnalle (NAPE) varataan 150 000 euroa. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön osoitetaan 46 000 euroa.
- Osana ministeriön valmistelemaa naisten terveyden strategiaa selvitetään gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien hoitopolkujen yhtenäistämistä. Duodecimille varataan 90 000 euroa endometrioosin Käypä hoito -suosituksen laatimista varten.
- Kansainvälisen tasa-arvopalkinnon toimeenpanoon on varattu 500 000 euroa euroa

Työttömyysturva

- Työttömyysturvan menot ovat noin 2,0 mrd. euroa vuoden 2027 talousarvioesityksessä.
- Kuntouttava työtoiminta ja sen ajalta maksettavat kulukorvaukset lakkautetaan osana sosiaalihuollon työllistymistä ja työ- ja toimintakykyä edistävien palvelujen uudistusta. Muutos vähentää kuntouttavan työtoiminnan korvauksia hyvinvointialueille 20 milj. eurolla ja kulukorvauksia 3,5 milj. euroa.
- Kotihoidon tuen saamisen edellytykseksi tulee se, että lapsen pääasiallinen hoitaja on asunut Suomessa tai muualla EU- ja ETA-alueella vähintään kolme vuotta ennen tuen alkamista. Tavoite on edistää lasten ja vanhempien kotoutumista ja kielen oppimista. Malli lisää työttömyysturvamenojen valtion rahoitusosuutta n. 0,4 milj. eurolla.
- Kotoutujan yleistuki laskee yleistuen valtion rahoitusosuutta 0,5 milj. eurolla. Samassa esityksessä ehdotettu tilapäistä suojelua saavien oikeus yleistukeen lisää yleistuen menoja noin 95 milj. euroa ja vähentää toimeentulotukimenoja 81 milj. euroa.

Sosiaali- ja
terveysministeriö